Parlament Europejski
2019-2024

Komisja Rybołówstwa

2023/0147(NLE)

4.10.2023

***

PROJEKT ZALECENIA

w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Rady w sprawie zawarcia w imieniu Unii Protokołu wykonawczego do Umowy o partnerstwie w sprawie połowów między Wspólnotą Europejską, z jednej strony, a Republiką Kiribati, z drugiej strony (2023–2028)
(COM(2023)0251 – C9-xxxx/2023 – 2023/0147(NLE))

Komisja Rybołówstwa

Sprawozdawca: João Pimenta Lopes

Objaśnienie używanych znaków

*	Procedura konsultacji
***	Procedura zgody
***I	Zwykła procedura ustawodawcza (pierwsze czytanie)
***II	Zwykła procedura ustawodawcza (drugie czytanie)
***III	Zwykła procedura ustawodawcza (trzecie czytanie)

(Wskazana procedura opiera się na podstawie prawnej zaproponowanej w projekcie aktu.)

SPIS TREŚCI

Strona

PROJEKT REZOLUCJI USTAWODAWCZEJ PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO 4

UZASADNIENIE 5

PROJEKT REZOLUCJI USTAWODAWCZEJ PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Rady w sprawie zawarcia w imieniu Unii Protokołu wykonawczego do Umowy o partnerstwie w sprawie połowów między Wspólnotą Europejską, z jednej strony, a Republiką Kiribati, z drugiej strony (2023–2028)
(COM(2023)0251 – C9-xxxx/2023 – 2023/0147(NLE))

(Zgoda)

Parlament Europejski,

– uwzględniając wniosek dotyczący decyzji Rady (COM(2023)0251),

– uwzględniając projekt Protokołu wykonawczego do Umowy o partnerstwie w sprawie połowów między Wspólnotą Europejską, z jednej strony, a Republiką Kiribati, z drugiej strony (2023–2028) (9890/2023),

– uwzględniając wniosek o udzielenie zgody przedstawiony przez Radę na podstawie art. 43 ust. 2 oraz art. 218 ust. 6 akapit drugi lit. a) ppkt (v) i ust. 218 ust. 7 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) (C9-xxxx/2023),

– uwzględniając art. 105 ust. 1 i 4 oraz art. 114 ust. 7 Regulaminu,

– uwzględniając opinię przedstawioną przez Komisję Budżetową,

– uwzględniając zalecenie Komisji Rybołówstwa (A9-xxxx/2023),

1. wyraża zgodę na zawarcie protokołu;

2. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie, Komisji, jak również rządom i parlamentom państw członkowskich oraz Republiki Kiribati.

UZASADNIENIE

Wprowadzenie

Unia Europejska (UE) podpisała kilka umów o partnerstwie w sprawie połowów i protokołów z państwami spoza UE. W ramach umów o partnerstwie w sprawie połowów UE udziela wsparcia finansowego i technicznego w zamian za uprawnienia do połowów w odniesieniu do nadwyżek zasobów rybnych w wyłącznej strefie ekonomicznej (w.s.e.) kraju, w prawnie regulowanym otoczeniu. Umowy te koncentrują się również na ochronie zasobów i zrównoważeniu środowiskowym, zapewniając, aby wszystkie statki państw członkowskich UE podlegały tym samym zasadom kontroli i przejrzystości oraz przyczyniały się finansowo do wspierania polityki zrównoważonego rybołówstwa kraju partnerskiego. Jednocześnie we wszystkich protokołach do umów w sprawie połowów zawarto klauzulę dotyczącą przestrzegania praw człowieka.

Umowę o partnerstwie w sprawie połowów między Wspólnotą Europejską, z jednej strony, a Republiką Kiribati, z drugiej strony, podpisano 28 kwietnia 2008 r. i weszła ona w życie 30 kwietnia 2008 r. na okres sześciu lat. Pierwszy protokół wykonawczy do umowy o partnerstwie w sprawie połowów wygasł 15 września 2012 r. Drugi protokół wygasł 15 września 2015 r.

26 stycznia 2015 r. Rada upoważniła Komisję Europejską do rozpoczęcia negocjacji dotyczących nowego protokołu między Unią Europejską a Republiką Kiribati. Negocjacje rozpoczęły się w 2015 r., ale zostały przerwane ze względu na procedurę żółtej kartki NNN i pandemię.

W wyniku tych negocjacji 18 grudnia 2022 r. negocjatorzy podpisali nowy protokół. Protokół ten obowiązuje przez okres pięciu lat od daty rozpoczęcia jego tymczasowego stosowania, tj. od daty podpisania przez obie strony.

Treść protokołu

Celem wniosku jest uzyskanie od Rady upoważnienia do zawarcia nowego protokołu wykonawczego do Umowy o partnerstwie w sprawie połowów między Wspólnotą Europejską, z jednej strony, a Republiką Kiribati, z drugiej strony (2023–2028).

Uprawnienia do połowów

Celem nowego protokołu jest przyznanie statkom państw członkowskich UE uprawnień do połowów w obszarach połowowych Kiribati, zgodnie z opiniami naukowymi i zaleceniami Komisji ds. Rybołówstwa na Zachodnim i Środkowym Pacyfiku.

Nowy protokół umożliwia statkom państw członkowskich UE połowy gatunków tuńczyka w wodach Kiribati i oferuje uprawnienia do połowów czterem sejnerom tuńczykowym z dostępem do wód Kiribati przez 160 dni w roku, a dodatkowe dni w roku mogą być udostępniane statkom państw członkowskich UE na ich wniosek.

Rekompensata finansowa

Roczna rekompensata finansowa Unii wynosi 760 000 EUR i jest podzielona w następujący

sposób:

– roczna kwota w wysokości 360 000 EUR w okresie obowiązywania nowego protokołu za dostęp do zasobów rybnych w odniesieniu do kategorii określonych w protokole;

– wsparcie na rozwój sektorowej polityki rybołówstwa Kiribati w wysokości 400 000 EUR rocznie w okresie obowiązywania nowego protokołu.

Komisja będzie uprawniona do zatwierdzania, w imieniu UE, zmian do protokołu przyjętych przez wspólny komitet ustanowiony na mocy umowy o partnerstwie.

Wkład rybołówstwa w gospodarkę Kiribati

Floty rybackie Kiribati obejmują łodziowe i przemysłowe statki pływające pod banderą Kiribati. Flota łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego koncentruje się na zasobach raf i tuńczyka dostępnych w pobliżu wybrzeża. Szacuje się, że flota ta każdego roku poławia prawie 13 000 ton tuńczyka, które są przeznaczone na rynek wewnętrzny.

Wszystkie statki przemysłowe pływające pod banderą Kiribati są własnością konsorcjów skupiających interesy lokalne i zagraniczne, głównie z Azji. Główną zachętą dla inwestorów jest to, że statki pływające pod banderą Kiribati mają preferencyjny dostęp do wód innych państw nadbrzeżnych w ramach Umowy między Sfederowanymi Stanami Mikronezji. Według władz Kiribati nie wszystkie konsorcja przynoszą krajowi oczekiwane korzyści, a właściwe organy dokonują obecnie przeglądu krajowej polityki rejestracji.

Kiribati jest w dużym stopniu uzależnione od opłat za licencje połowowe na odległych wodach oraz przekazów pieniężnych od obywateli Kiribati zatrudnionych za granicą, głównie jako marynarze. Udział sektora rybołówstwa w PKB w ujęciu realnym wynosi około 10 %.

Kiribati, podobnie jak inni członkowie Agencji Forum Wysp Pacyfiku ds. Rybołówstwa (FFA), również otrzymuje dochody z wielostronnego traktatu podpisanego ze Stanami Zjednoczonymi. Kiribati zawarło dwustronne umowy w sprawie połowów z Unią Europejską, Japonią, Tajwanem i Republiką Korei oraz kilka umów szczegółowych z prywatnymi przedsiębiorstwami posiadającymi statki prowadzące działalność w Ameryce Łacińskiej (Ekwador i Salwador).

Dochody z licencji połowowych tradycyjnie stanowią 23–30% wpływów do budżetu Kiribati (MFW, 2011 r.). Dochody z tych licencji są bardzo zróżnicowane, zazwyczaj ze względu na zdarzenia pogodowe powodowane przez El Niño. Istnieje silny związek między zwiększoną liczebnością i dostępnością zasobów a warunkami środowiskowymi we wschodnim regionie (Langley i in., 2008).

Wnioski i zalecenia

W 2014 r. Komisja przeprowadziła ocenę ex post obowiązującego protokołu do umowy o partnerstwie w sprawie połowów z Kiribati, jak również ocenę ex ante ewentualnego odnowienia protokołu[1].

[1] Gospodarka morska i rybołówstwo: Ocena ex post obecnego protokołu do Umowy o partnerstwie w sprawie połowów między Unią Europejską a Republiką Kiribati oraz ocena ex ante obejmująca analizę wpływu przyszłego protokołu na zrównoważony rozwój. https://webgate.ec.testa.eu/publications/studie s db/Consultation.action?studyProjectId=5911

Ocenę ex post protokołu dotyczącą lat 2012–2015 przeprowadzono przed negocjacjami w sprawie nowego protokołu. W wyniku oceny stwierdzono, że zawarcie nowego protokołu z Kiribati byłoby korzystne. W szczególności z oceny ex ante wynika, że przedłużenie umowy o partnerstwie w sprawie połowów leży w interesie obu stron i przyniosłoby wyraźną wartość dodaną wysiłkom UE na rzecz wsparcia strategii ukierunkowanej na promowanie odpowiedzialnych praktyk połowowych i zwalczanie połowów NNN w regionie Pacyfiku.

Po przeprowadzonej przez Trybunał Obrachunkowy kontroli umów o partnerstwie w sprawie połowów sprawozdawca pragnie wskazać na uwagi Trybunału i podkreślić znaczenie posiadania wiarygodnych informacji na temat zasobów rybnych i danych dotyczących połowów w celu zapewnienia zgodności z zasadami i celami WPRyb i umów o partnerstwie w sprawie połowów, a także w celu wyciągnięcia rzetelnych wniosków z oceny umów o partnerstwie w sprawie połowów.

Sprawozdawca podkreśla również, że na wszystkich etapach Parlament powinien być w pełni i niezwłocznie informowany o procedurach związanych z protokołem.

Uwagi ogólne

Sprawozdawca uważa, że umowy o partnerstwie w sprawie połowów są ważne zarówno dla państw trzecich, z którymi zostały zawarte, jak i dla floty państw członkowskich UE posiadających uprawnienia do połowów.

Uważa, że w przypadku większości umów o partnerstwie w sprawie połowów stopień realizacji celów jest różny w zależności od celu. Umowy te z jednej strony zapewniają znaczne uprawnienia do połowów statkom państw członkowskich UE, z drugiej zaś strony wyniki osiągane w zakresie rozwoju lokalnego sektora rybołówstwa są na ogół niewystarczające.

W związku z tym sprawozdawca uważa, że należy wzmocnić i uzupełnić wsparcie sektorowe oraz powiązać je z pomocą rozwojową, aby przyczynić się do wzmocnienia lokalnych sektorów rybołówstwa i umożliwić krajom pełne korzystanie z suwerenności nad własnymi zasobami.

Sprawozdawca uważa ponadto, że umowy o partnerstwie w sprawie połowów powinny przyczyniać się do tworzenia na szczeblu lokalnym bezpośrednich i pośrednich miejsc pracy, zarówno na statkach prowadzących działalność w ramach umów, jak i w działalności związanej z rybołówstwem na wcześniejszych i późniejszych etapach łańcucha dostaw, a także powinny pomagać państwom trzecim, z którymi zawierane są umowy, w rozwijaniu ich własnej zdolności do analizowania i pozyskiwania danych dotyczących ochrony zasobów rybnych, wszystkich połowów oraz wpływu umów o partnerstwie w sprawie połowów na ich ekosystemy.